

УДК 378.014(477)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

*Калюжний В.С.
ад'юнкт навчально-науково-виробничого центру
Національного університету цивільного захисту України*

Становлення дистанційного навчання як нової й ефективної технології в сфері освіти перебуває в Україні на стадії інтенсивного, але складного розвитку. Підтвердженням цього є наявність великої кількості різних підходів і програм дистанційного навчання, різноманітність форм і методів дистанційного навчання, різночитання в базових поняттях. Механізми узагальнення, інтеграції кращого досвіду, можливості конструктивного подолання протиріч, формування ідеології й концептуальних підходів розвитку дистанційного навчання усе ще чітко не визначені. Причина тому - недостатня погодженість навчальних закладів і організацій у цій сфері, відсутність єдиної системи дистанційного навчання. Стримуючим фактором широкого впровадження інтелектуальних технологій і дистанційного навчання є відсутність необхідного бюджетного фінансування закладів вищої освіти, недостатня їхня фінансова підтримка з боку держави й зацікавлених підприємств і організацій.

Сьогодні дистанційне навчання стає вже невід'ємним і усе більш значимим елементом системи освіти, воно впевнено входить в українську педагогічну практику.

Крім цього дистанційну освіту можна розглядати як систему, що забезпечує взаємодію між викладачем й студентом, а також взаємодія студентів між собою і їх доступ до ресурсів навчання [2].

Істотною ознакою дистанційного навчання є нова організація освітнього процесу, що базується на принципі самостійної роботи студента. Середовище навчання характеризується тим, що учні в основному, а часто й зовсім віддалені від викладача в просторі й (або) у часі, у той же час вони мають можливість у будь-який момент підтримувати діалог за допомогою коштів телекомунікації.

Наведене нижче визначення, на думку автора, більшою мірою враховує характерні риси й варіанти організації дистанційної освіти.

Концепція створення й розвитку дистанційної освіти в Україні визначає дистанційне як «комплекс освітніх послуг, надаваних широким верствам населення в країні й за кордоном за допомогою спеціалізованого інформаційного освітнього середовища, що базується на коштах обміну навчальною інформацією на відстані (супутникове телебачення, радіо, комп'ютерний зв'язок і т.п.)»[1]. Інформаційно-освітнє середовище дистанційної освіти являє собою, згідно з концепцією, системно-організовану сукупність коштів передачі даних, інформаційних ресурсів, протоколів взаємодії, апаратно - програмного й організаційно - методичного забезпечення, орієнтовану на задоволення освітніх потреб користувачів. Дистанційне навчання є однією з форм безперервної освіти, яка покликана забезпечити можливість відновлення й поповнення знань і навичок протягом усього життя людини - від раннього дитинства до старості.

Дистанційне навчання, це насамперед сукупність інформаційних технологій, що забезпечують доставку студентам, основного обсягу досліджуваного матеріалу; інтерактивна взаємодія студентів і викладачів у процесі навчання; надання студентам можливості самостійної роботи з

освоєння навчального матеріалу; а також оцінку їх знань і навичок, отриманих у процесі навчання і далі це "новий щабель заочного навчання, на якому забезпечується застосування інформаційних технологій, заснованих на використанні персональних комп'ютерів, відео - і аудіотехніки, космічної й оптоволоконної техніки.

Таким чином, сказане вище показує, що дистанційне навчання є методом, застосовним (і вже застосовуваним) у рамках традиційних освітніх форм. Однак при цьому дистанційне навчання дозволяє створити й нову форму одержання освіти - дистанційної освіти, яка є синтетичною, інтегральною, гуманістичною формою навчання, що базується на використанні широкого спектра традиційних і нових інформаційних технологій і їх технічних коштів, які використовуються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, організації діалогового обміну між викладачем і студентом, коли процес навчання некритичний до їхнього розташування в просторі й у часі, а також до конкретної освітньої установи.

Література

1. Кравченко Н. А. Система дистанционного обучения как один из факторов повышения уровня конкурентоспособности государства / Н. А. Кравченко // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Экономика». – 2007. – Том 20 (59). – № 1 – С. 90–95.
2. France Belanger. Evaluation and Implementation of Distance Learning: Technologies, Tools and Techniques / France Belanger, Dianne H. Jordan, Diane Jordan // Idea Group Publishing. - 2000. - 264 p.